

skiftede sig ud af Fællesskab med de andre Gaarde og faar sin Mark indgærdet. Forf. fremsætter nogle interessante Bemærkninger m. H. t. Bjerreby Sogn, Øens sydligste. Dette Sogn havde været *Strogods*, medens Bregninge og Landet hørte under Valdemar Slot. Alt tyder paa, at Bønderne følte det som en Lettelse at have Herskabet paa Afstand. Forf. mener, at en skarp lagtlager har kunnet spore Virkningerne af dette Forhold lige til de seneste Tider.

H. P.

Det er en god Ide, Hr. P. Eliassen har haft med i sin Afhandling *Fra Egtved og Ødsted Sogne* [Vejle Amts Aarbøger 1916] at lade reproducere en Række *gamle Kort* over de Byer, der beskrives. Man maa ønske, den bliver optaget af andre Amters Aarbøger. Et interessant Træk fremdrages under Beskrivelsen af Bølling By, der nedbrændte 1685 „med Undtagelse af Joen Nielsens Lade og Oluf Bøgvad og Søren Simonsens Gaarde, som var sammenbyggede og i Reglen tilsammen agtes for een Gaard“. Paa Kortet over Bølling fra 1780 ses tydeligt Gaardene Nr. 2 og 3 som sammenbyggede, dannende en Tvillinggaard.

Afhandlingens andet Hovedafsnit er væsentligst en Gengivelse af to Indberetninger, som Sognepræsten Knud Storm i 1766 og 1768 sendte til Biskoppen i Ribe. I disse omtales bl. a. det almindelige *Sædskifte* i Egtved og Ødsted Sogne paa den Tid. I disse Sogne bruges 12-Aars Omdrift paa Bymarkerne: Jorden brugtes i 6 og hvilede i 6 Aar. Det første Aar saas Boghvede, 2det Aar Rug, 3die Aar tages anden Kærv Rug, 4de Aar Boghvede, 5te Aar tredie Kærv Rug og endelig 6te Aar Havre — eller Rug igen, hvor Havre ikke godt kan vokse.

H. P.

Medens den speciellere topografiske Litteratur blomstrer som aldrig før, er det kun sjældent, at vore Historikere vover at give en samlet Fremstilling af et større Omraades Forhold i ældre Tid. Den flittige Lokalforsker Storgaard Pedersen har dog i sin *Hardsyssel* (1916) gjort et saadant Forsøg. I en Række Afsnit giver han en Oversigt over hele Syslets topografiske, økonomiske og kulturelle Udvikling fra Oldtiden til Middelalderens Slutning. Skønt Bogen særlig er beregnet for Egnens Befolkning, og skønt Pladsen kun har tilladt en oversigtsmæssig Behandling af de enkelte Spørgsmaal, vil der dog findes adskilligt af almindelig Interesse i den. Misforstaaelser hist og her er dog ikke undgået; S. 42 nævnes saaledes, at en Del forhen øde Gods i Lundenæs Len ved Reformationstiden var blevet bebygget, hvorved Lensindtægten steg saa meget, at der blev lagt 1000 Mark til Pantessummen for Lenet; i Virkeligheden skyldes Lenets forøgede